

# Om analysrutinerna

Det här är en samlad beskrivning av analysrutinerna, i ett format som är lätt att skriva ut och läsa off-line, om du så vill. Rutinerna riktar sig i första hand till skolans ledningsgrupp eller utvecklingsgrupp, alltså de som driver utvecklingsarbetet på skolan. I andra hand är analysrutinerna till för

## Vad är analysrutiner?

De här underlagen hjälper till att göra analysarbetet av elevernas resultat mer systematiskt. Allt kretsar runt tre frågeställningar och rutinerna och underlagen

1. Vad jag sett i resultatunderlagen?
2. Vad jag tror det beror på?
3. Hur kommer just jag och mina kollegor att vidareutveckla vår undervisning nästa termin för att ytterligare förbättra elevernas resultat?

## Vad ska man ha analysrutinerna till?

Det viktigaste i skolan är ju förstås lärandet och undervisningen. Ibland hör man kritiska röster bland lärarna när det gäller analysarbete, att det tar tid från det "riktiga" arbetet med eleverna. Jag tror det beror på att de uppfattar analysarbetet som omständligt, ofta med svårtolkade underlag och oklarheter i hur analyserna ska leda till konkreta förbättringar.

Det finns ett talesätt att "grisen inte blir tjockare för att man väger den ofta", men analys är inte detsamma som att mäta. När vi analyserar elevernas resultat är därför den tredje frågan ovan helt avgörande, utan den sker ingen utveckling av undervisningen. För undervisning med hög kvalitet behöver ju läraren utgå från var eleverna befinner sig.

Det är ingen lätt uppgift, att göra bra analyser som verkligen leder till förbättringar, utan något man behöver träna på. Det finns ofta en stor varians mellan pedagogernas erfarenheter och förmågor, så här finns ofta en stor möjlighet till kollegialt lärande.

Förutsättningslösa samtal lärare emellan kan vara en bra start, men det behövs systematik och rutiner för att en utveckla en positiv nyfikenhet runt hur min undervisning påverkar elevernas lärande över tid.

För de som är ovana vid analysarbete är det inte så lätt att se sammanhang eller kunna tolka de underlag man har. Då kan man ha nytta av lite [stödfrågor](#), eller kika på ett redan analyserat material och se om man upptäcker det som sticker ut i ett färdigt [övningsexempel](#) med tillhörande [analysförslag](#).

## Vad man kan göra med analysrutinerna

På många skolor har man redan rutiner runt analysarbetet, men det är inte säkert att det är så effektivt eller systematiskt. Syftet med de här rutinerna är att de ska hjälpa till att vässa de egna lösningarna, eller vara en grund för de skolor som ännu inte påbörjat detta arbete.

Bra analyser tar tid att göra, därför är det både viktigt att avsätta tid för diskussioner och att ha en tydlig plan för vad som ska göras när. Ett förslag till hur man kan jobba finns beskrivet i en [processkarta från Bromstensskolan](#), så här kan ett tänkt arbetsflöde se ut i sin helhet (se vidare nedan under "Införande" förslag på vilka steg du kan hoppa över när du introducerar det systematiska analysarbetet):

1. En tidsplan för analysarbetet presenteras i början av terminen. Själva analysarbetet vill man göra i slutet av terminen, när man kan se effekterna av undervisningen.
2. Ledningsgruppen beslutar i samråd med pedagogerna om vilka analysunderlag som ska användas och hur dessa ska tas fram (se exempel i Struktivs arkiv: 001 Grejd och 003 SABEL).
3. Undervisande lärare gör först sin egen analys, tittar på underlagen och skriver i [analysunderlagen](#).
4. En administratör sammanställer alla underlagen i [analysöversikt](#), en för varje årskurs.
5. Arbetslagen analyserar översikten tillsammans, resonerar och drar nya slutsatser om undervisningen inför nästa termin som man sammanställer i ett nytt [analysunderlag](#).
6. Vid slutet av terminen har man de slutliga resultatdialogerna där arbetslag, elevhälsa och skolledning deltar. Där sammanfattar man de viktigaste erfarenheterna och skriver ner åtaganden inför kommande termin. Det man enas om blir underlag för ledningens resultatdialoger med huvudmannen, till exempel förvaltningsledningen.

Ytterligare steg, när man väl etablerat rutinerna för analysarbetet kan vara att

- diskutera över årskursgränser för bättre förståelse, till exempel
  - åk 1, åk 4 och åk 7
  - åk 2, åk 5 och åk 8
  - åk 3, åk 6, och åk 9, kanske med nationella proven som underlag
- följa trender, sammanställa resultat och utveckling över en längre tid

## Hur kan du anpassa analysrutinerna?

Börja i mindre skala, diskutera fram en lagom omfattande process som fungerar för er och kanske kan växa med tiden,

Om ni vill arbeta med [frågeunderlaget](#), så välj ut ett litet antal lämpliga startfrågor som stöd till pedagoger som inte arbetat så mycket med analys tidigare.

## Att införa analysrutinerna

Att införa rutiner runt analysarbete kan ta tid om inte lärarna har gjort detta tidigare. Börja kanske med en pilotgrupp eller med bara några steg i processen ovan (hoppa över steg 3 - 5 första gången hela skolan gör detta), ge pedagogerna tid att vidareutveckla sina analytiska förmågor.

Starta dialogen om hur analysarbetet ska vidareutvecklas (eller införas) med de grupper som kan bli bra ambassadörer för det här arbetet, förslagsvis ledningsgruppen arbetslagsledare, förstelärare och elevhälsa:

- Hur långt har skolan kommit med analysarbetet idag?
- Samla argumenten för att lägga mer tid på analysarbete, motivera hur det kan detta hjälpa lärarna att utveckla sin undervisning.
- Samla in farhågor, tveksamheter och kontroversiella frågor i förväg så att du kan föregå dem när det är dags för diskussioner i större sammanhang.

Låt pedagogerna öva på ett [fiktivt underlag](#), där de sedan kan jämföra sina observationer med [fiktiva svar](#).

Parallellt med det praktiska arbetet behöver ledningsgruppen och andra utvecklingsledare på skolan föra en övergripande diskussion om hur man kan koppla ihop elevernas resultat med strategier för den fortsatta undervisningen.

## Till sist

Om du har några frågor om det här underlaget eller har något förslag till hur man skulle kunna utveckla det, så kontakta gärna Struktiv via [per@struktiv.se](mailto:per@struktiv.se).